

Lovro Sodja, *Glasba, ples in gore.* *Avtobiografija*

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2015, 237 str., 27,95 evra

O nevsiljivo povezani glasbi plesu in gorah dokazuje v svoji zadnji, zdaj že tretji knjigi Lovro Sodja. V avtobiografiji dokaj organsko poveže vse svoje dejavnosti. Avtor v besedi in sliki opiše in oriše svojih šest desetletij pedagoškega, kulturnega in planinskega delovanja s posebnim poudarkom na avstrijski Koroški in Štajerski. Dodal jim je še svoje dejavnosti in aktivnosti v športu, pedagogiki in organizacijski dejavnosti. Saj je bil v svoji mladosti Sodja marsikaj: telovadec, baletni plesalec, operni pevec, vseskozi in vzporedno pa še planinec in celo alpinist, član različnih folklornih skupin in pevskih zborov, učitelj kljunaste in prečne flavte v Ljubljani in na avstrijskem Koroškem, publicist, kritik, fotograf, predsednik glasbenopedagoških društev v Sloveniji, dolgoletni pedagoški vodja slovenske *Glasbene šole* na avstrijskem Koroškem in zadnja leta tajnik in predsednik *Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva Ljubljana*. Tudi za tiste, ki poznamo Sodjev opus, je vseh teh dejavnosti za velik nahrbtnik. Marsikdo vsega tega ne bi mogel razdeliti na dva ali celo več igralcev, Sodja pa je vse to zmogel in še zmore sam, samcat. Ni čudno, da je knjiga doslej doživela že kar nekaj promocij (dve v Ljubljani: *Mladinska knjiga*, 8. apr. in *Rdeča dvorana Magistrata*, 24. apr., pa še v Celovcu, 18. maja, in Mariboru, 18. jun. 2015). Zlasti v dveh od treh navedenih mest, tistih dveh ob reki Dravi (Celovec in Maribor) L. Sodje kot glasbenega pedagoga ni bilo treba posebej predstavljati, saj bi bilo to tako, kot



je npr. celovski novinar Franc Wakounig nekoč v *Slovenskem vestniku* napisal: »Lovra Sodjo predstavljati na Koroškem je tako, kot bi nosil vodo v Dravo /.../.«

Za moto (svoje zadnje) knjige in potem, ko sta že izšli *Mojih dvajset glasbenih let na Koroškem (1979–1999)*; Celovec: *Mohorjeva*, 2002) in *Mladi slovenski glasbeniki v Evropi/Sodelovanje z EMCY 1982–2006* (dvojezična; Ljubljana: *Družina*, 2006), si je avtor izbral besede našega slikarja Zvesta Apollonia (1935–2009): »Umetnost mora odgovoriti s solidarnostjo, če družbeni mehanizmi, kjerkoli in kadarkoli že, ne morejo zagotoviti obstoja neke kulture.« Pod tem nimbom se razpne celotna kupola Sodjevih podnaslovov. Ti vse od (uvodnega) predgovora



navajajo številne osebnosti in prostore, kjer vse se je medtem avtor največ razdal in se še: *Janko Svetina: trenutki, popotnik kot pri Župančiču*, *Moji sopotniki* (Jože Kopeinig, Mitja Rotovnik, dr. Henrik Neubauer in Darja Korez Korenčan) in *spremna beseda* (dr. Eckart Rohlf, generalni sekretar *Evropske zveze glasbenih tekmovanj za mladino/EMCY*). Potem šele se začne pravo (avto)biografsko in bibliografsko branje te knjige. Od otroških let prek šolanja, ko je zaključil realno gimnazijo in Srednjo glasbeno šolo ter diplomiral iz flavte na ljubljanski AG (1967 pri Borisu Čampi), in telovadca v ljubljanskem *Narodnem domu* do ljubljanske operno-baletne hiše, kjer je bil Sodja najprej ljubiteljski poslušalec – iz teh časov opiše tudi svojo ljubljansko Idrijsko ulico, bil statist v ljubljanski *Operi* in se zelo kmalu začel tudi udeleževati v baletu –, pa vse do rednega člana pevskega in baletnega zbora (iz tega izhaja tudi Sodjeva neposredna pobuda za baletna tekmovanja v okviru *TEMSIG*-a, diplomska naloga plesalke Nataše Moškotovec, prvi nastopi L. Sodje v Mestnem gledališču v Celovcu v okviru gostovanj *Operi in baleta SNG Ljubljana* in potem še naprej po Evropi), študij solopetja in flavte v Ljubljani, petje v APZ »Toneta Tomšiča« in plesa v AFS »France Marolt« *Univerze v Ljubljani*. Sledilo je srednje glasbeno šolanje in takoj po tem vojaščina v Bosni in Hercegovini. S šolanjem je nadaljeval in zaključil na ljubljanski AG. Po organizaciji koncertov z avstrijskimi glasbeniki in diplomati so sledili še koncerti na avstrijskem Koroškem in v Ljubljani, vse do tesnega kulturnega sodelovanja z avstrijskimi diplomati, v okviru proslave 20-letnice obstoja *Društva avstrijsko-slovenskega prijateljstva*, ki je bilo v *Mestni hiši* v Gradcu (17. 11. 2012). V letih 1962–2012, torej celih 50 let, je bil L. Sodja učitelj flavte v ljubljanski *Glasbeni šoli »Franca Šturma«* ob tem pa je še celih 25 let vzporedno deloval kot učitelj in pedagoški vodja slovenske *Glasbene šole na* (avstrijskem) *Koroškem* (1979–2004), vmes pa še kot ustanovitelj in eden od najpomembnej-

ših kreatorjev *EMCY*-ja, *Evropske zveze glasbenih tekmovanj in Tekmovanj orglavcev v Cankarjevem domu* (1989–2004). Sledi popis koncertov po Evropi, tudi v času članstva v izvršnem odboru *EMCY*-ja in članstva v mednarodnih žirijah. Zgodovina in vpetost slovenske glasbene šole na avstrijskem Koroškem je bila medtem obravnavana kot magistrska naloga v Gradcu (Sandra Lampichler), piše pa tudi o svojih poteh čez prelaz Ljubelj in sodelovanju s celovskim (*Glasbenim*) *Konservatorijem*. Do konca knjige so nanizana še poglavja, ki v besedi in sliki (vsega skupaj je objavljenih kar dobrih sto fotografij, ki jih je največkrat posnel sam avtor) prikazujejo še društva glasbenih pedagogov – srečanja slovenskih glasbenikov treh dežel in revijo *Grlico* (1983–2002). Sodja je bil med drugim, tudi pobudnik *Gerbičevih nagrad* v okviru slovenskega glasbenega šolstva. Sledijo zapisi in slike o koroških *Kulturnih dnevih* v Ljubljani, katerih organizator je *Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva Ljubljana* (2004–2014) in katerih glavna gonilna sila je spet prav L. Sodja, srečanja društev in družb prijateljstva med Slovenijo in Avstrijo (2010–2014), o sloviti avstrijski pisateljici Majdi Haderlap in njenem romanu *Angel pozabe*, prva konferenca slovenskih glasbenikov iz sveta in Slovenije (2006), Sodja kot publicist, urednik, novinar in fotograf, avtor v *Svetu knjige Mladinske knjige*, njegovi novinarski sopotniki, dopisovanje s pisateljem Borisom Pahorjem, njegove gore – od Šmarne gore do Mont Blanca, Pot prijateljstva treh dežel – *Wege der Freundschaft – Cime dell' amicizia*, povezovanje s Kugyjevimi izročili, avstrijsko državno odlikovanje (avstrijskega predsednika dr. Hainza Fischerja *Österreichische Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst*/Avstrijski častni križ za znanost in umetnost) z lavdacijo takratnega avstrijskega veleposlanika v Ljubljani dr. Valentina Inzka, objava gesla Lovro Sodja v *Dictionary of International Biography Publication* v njegovi 34. izdaji (Cambridge, England), prevod povzetka v nemščini (*Zusammenfassung*) in (avtorjeve) zahvale.

Knjigo je pri Mladinski knjigi uredil Tine Logar, oblikovala Pavla Bonča, tehnično pa jo je uredila Mirjam Pezdirc. V nakladi 500 izvodov je Sodjevo avtobiografijo natisnila tiskarna *Grafika Soča, d.o.o.*, njen izid pa je še dodatno podprlo podjetje *Moro&Kunst, d.o.o.* Na zadnji platnici se besede in slike iz te knjige izpojejo s citatom enega izmed številnih (mednarodnih) kolegov L. Sodje v *EMCY*, Španca dr. Jordija Rocheja: »Sodjeva sposobnost povezovanja vzhodnoevropskih glasbenih tokov s postulati Zahodne Evrope je bila naravnost preroška, saj smo po pičlih nekaj letih lahko pričali o obojega v enoten tok velikanskega dosega ...«

Številni in kakovostni slovenski glasbeniki, pedagogi in celo znanstveniki so »dobrega učitelja presegle«.
